

Η θαυμαστή έξοδος του Σάλβο Μονταλμπάνο

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΛΕΞΑΚΗ

Εικοστή όγδοη και τελευταία περιπέτεια για τον αστυνομικό επιθεωρητή Σάλβο Μονταλμπάνο. Το όνομα αυτής, Ρικκαρντίνιο. Ολοκληρώθηκε το 2005. Ο Αντρέα Καμιλλέρι (1925-2019) την έστειλε στην αγαπημένη εκδότριά του, Ελβίρα Σελέριο, ζητώντας της να τη δημοσιεύσει μετά τον θάνατό του. Οπερ και εγένετο, το 2020. Τρία χρόνια πριν από το τέλος του, τυφλός ων, ζήτησε να του τη διαβάσουν, και την ενέκρινε ασμένως.

Στο μυαλό του μαέστρου του σικελικού νουάρ είχε μπει η ιδέα να γράψει το τέλος του δημιουργήματός του. Η Αγκαθα Κρίστι ξεπαστρεύει τον Ηρακλή Πουαρό και ο εμβληματικός Βαλάντερ του Χένινγκ Μανκέλ στο τέλος της καριέρας του νοσεί από Αλτσαίμερ. Ο Καμιλλέρι ακολουθεί άλλον δρόμο για να φέρει εις πέρας το σχέδιό του.

Η δράση εκτυλίσσεται στη Βιγκάτα, γέννημα θρέμμα της φαντασίας του συγγραφέα. Ο Μονταλμπάνο, που καθώς μεγαλώνει γίνεται γκρινιάρης και κυνικός, διατηρώντας πάντοτε ανοικτό το μέτωπο αντιπαράθεσης με τους γραφειοκράτες της Αστυνομίας, που συνεχώς ορθώνουν εμπόδια μπροστά του για να τον αποθαρρύνουν, συναντιέται επί λογοτεχνικής σκηνής με τον δημιουργό του, ο οποίος, ως από μηχανής θεός ή ως εμπνευσμένος μέντορας, στήνει ένα

παιχνίδι υψηλής αισθητικής, γραμμένο και με τους κανόνες του θεάτρου, στο οποίο ο Καμιλλέρι θήτευσε μεγάλο διάστημα της ζωής του. Μάλιστα, διαβάζοντας τον Ρικκαρντίνιο, αναγνώρισα χαρακτηριστικά στοιχεία έργων του Πιραντέλλο και του Μπέκετ. «*Την ιστορία του Ρικκαρντίνιο εγώ τη γράφω, ενώ εσύ τη ζεις, αυτό*», λέει κάποια στιγμή ο Συγγραφέας, πιστοποιώντας στον εμβρόντητο ήρωά του ότι ουδεμία λύση δεν είναι πλέον εφικτή χωρίς αυτόν.

**Αντρέα Καμιλλέρι
Ρικκαρντίνιο**
μτφ. Φωτεινή Ζερβού
εκδ. Πατάκη

Ο Ρικκάρντο Λοπρέσι, υπάλληλος στην Μπάγκα Ρετζονάλε της Βιγκάτα, παντρεμένος με μια Γερμανίδα, την Έλσε, δίνει ραντεβού με τρεις παι-

δικούς φίλους του στο Μπαρ Αουρόρα. Όμως, πριν προλάβουν να σμίξουν, πρώτος καταφθάνει ο δολοφόνος του τραπεζικού, ο οποίος, αφού εκτελεί την αποτρόπαιη πράξη του, εξαφανίζεται καβάλα στη μοτοσικλέτα του. Ο βίος του τεθνεώτος, όσο ο Μονταλμπάνο μπαίνει στα βαθιά νερά της έρευνας, αποδεικνύεται γεμάτος κρυμμένα και ένοχα μυστικά. Στον καμβά της υπόθεσης, διακριτές θέσεις έχουν οι άνθρωποι της Εκκλησίας και οι γνωστοί και μη εξαιρετέοι μαφιόζοι της περιοχής. Απολαυστικός είναι ο φιλοσοφικός διάλογος του επιθεωρητή με έναν πανούργο επίσκοπο, λίγο πριν σκοντάψει σ' ένα δεύτερο έγκλημα και έρθουν τα πάνω κάτω, καθώς ξετυλίγεται το κουβάρι της ιστορίας, με πρωτότυπες διακειμενικές αναφορές.

Περισσότερα δεν θα σας πω, γιατί θα είναι σαν να σας παίρνω την μπουκιά της αναγνωστικής απόλαυσης από το στόμα. Θα πω μόνο ότι ο Καμιλλέρι επινόησε ένα αντάξιο τέλος στον αγαπημένο του ήρωα, και ότι και οι δύο θα μας λείψουν πολύ – και ασφαλώς, η Λίβια και τα άλλα μέλη του εκλεκτού θιάσου, που μαζί τους ταξιδεύουμε στο πέλαγος της αστυνομικής λογοτεχνίας από το 1994. ●